

Вплив етноцентристських установок на міжкультурну комунікацію в процесі спілкування німців і українців

Смислові конструкції, створені членами однієї групи або одного суспільства, різні для різних культур. Коли спілкуються між собою люди з різних культур, вони користуються різними запасами знань. При цьому якщо вони стикаються з необхідністю пояснити феномени, що порушують звичну для себе реальність, вони часто помиляються саме тому, що припускають, що запас знань загальний для всіх, незалежно від культури. Етноцентристські установки, переконання і прагнення впливають на фундаментальні стереотипи поведінки, за допомогою яких люди конструюють свою реальність. Для міжкультурної комунікації необхідно володіти розумінням механізму виникнення специфічних конструкцій реальності і знаннями про антропологічні універсалії (людина як смислоутворююча істота, етноцентрична людина) та основні культурні особливості. Дослідження німецької комунікативної поведінки в її зіставленні з українською знаходиться тільки на початку шляху. Однак дослідники вже відзначають домінуючі риси німецької комунікативної поведінки, що проявляються в зіставленні з українською:

- велике значення зовнішнього вигляду для спілкування;
- зовнішня привітність, життєрадісність;
- високий рівень побутової ввічливості та етикетного спілкування;
- стриманість в особистому спілкуванні та неохочість вступати в розмову з незнайомими людьми;
- дистанційованість спілкування;
- пріоритетність тем грошей та їжі в спілкуванні та відкритість обговорення грошових питань із співбесідником;
- любов до «практичного» гумору;
- невтручання в спілкування третіх осіб.

Досить цікавими є думки німців про українців у діловому світі і українців взагалі, і навпаки. На думку німців для українців характерним є:

- недостатня готовність до прояву ініціативи і ризику;
- шанобливе ставлення до начальства навіть при його професійній некомпетентності;
- активну участь в обговореннях та переговорах бере тільки невелика частина колективу при традиційно пасивній співучасті інших;
- компетентність партнерів не завжди оцінюється за їхніми професійними здібностями;
- відсутність, як правило, відповідальних або винних у прийнятому рішенні;
- вирішення особистих проблем в робочий час (на робочому місці) як норма;
- поширення впливу і влади вищестоящих на нижчестоящих;
- ігнорування планових зобов'язань або порядку зустрічей;
- втручання в сферу особистого життя зарубіжних партнерів;
- часті свята і застілля, примус до випивки і тостів.

Думки українців про німців:

- панування планів і розкладів, недолік гнучкості при їх вимушеній зміні;
- обов'язковість участі кожного в обміні думками під час переговорів і в обговореннях;
- дистанційованість в діловому спілкуванні;
- недоступність в неробочий час;
- дотримання планів є більш значимим, ніж підтримка людських взаємин;
- робоча дисципліна понад усе;
- невідповідність нашим уявленням про гостинність;
- пріоритет письмових розпоряджень.

Ці відмінності в комунікативній поведінці не можуть не впливати на успішність міжкультурної комунікації.